

GLOBALIZAREA: ISTORIC ȘI TENDINȚE

Ec. Raluca Francisca GALOS, Prof. dr. ing. Laura BACALI,
Prof. dr. ing. Dorel BANABIC

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

REZUMAT. Motivația alegerii acestei teme constă în importanța tot mai mare pe care o are abordarea globală a afacerilor în economia de piață a noului mileniu. De asemenea, dat fiind faptul că majoritatea studiilor efectuate până acum privesc globalizarea din perspectiva sa teoretică, se creează posibilitatea unei contribuții originale prin realizarea unor studii și cercetări din perspectivă economică, cu aplicații în industrie. Globalizarea a devenit un concept la modă în diverse domenii de investigație științifică, dar și în rândul jurnaliștilor care analizează fenomenele politice și socio-economice. În lucrare se prezintă o scurtă istorie a dezvoltării conceptului de globalizare precum și câteva exemple de globalizare în contextul actual. De asemenea este prezentată structura unui lanț de proces globalizat specific industriei de automobile.

Cuvinte cheie: globalizare, istoric, perspective, structura unui lanț de proces globalizat.

ABSTRACT. The motivation for choosing this theme is the growing importance that global business is addressing the market economy of the new millennium. Also, since most studies to date on globalization in its theoretical perspective, it creates the possibility of original contributions by carrying out studies and research from an economic perspective, with applications in industry. Globalization has become a fashionable concept in various fields of scientific inquiry, but also among journalists who analyze political and socio-economic phenomena. In this paper is presented a short history of the concept of globalization and some examples from the actual context. Also is presented the structure of the globalized process chain specific in the automotive industry.

Keywords: globalization, historical aspects, perspectives, structure of the globalized process chain.

Globalizarea reprezintă procesul prin care diferitele zone ale lumii interacționează economic, politic, cultural și tehnologic.

Principalii factori care influențează globalizarea sunt prezentați în figura 1.

Termenul de globalizare a fost utilizat prima dată în publicația „Towards New Education“ în anul 1930. Începând cu anii '60 termenul a început să fie frecvent utilizat atât de economiști cât și de sociologi. McLuhan introduce într-o lucrare publicată în anul 1962 [1] termenul de *Global Village* (Satul Global), termen adoptat și utilizat rapid de politologi și sociologi. McLuhan introduce acest concept în scopul de a descrie noul mod de comunicare între diferitele regiuni ale globului, începând cu anii 1920, bazat pe comunicarea radio.

Primul exemplu de globalizare îl reprezintă comerțul între diferitele regiuni geografice aflate pe așa-numitul „Drum al mătăsii“ (vezi fig. 2). Aici sunt prezentate și principalele căi de comunicații terestre și maritime dintre aceste regiuni. Principalele regiuni economice participante la globalizare în secolul XIII sunt prezentate în figura 3. Acestea sunt: Europa de vest, Europa de sud, Orientul Mijlociu, Egiptul, India de vest, India de est, China și Imperiul Mongol.

Contribuția principalelor regiuni geografice la economia mondială de-a lungul istoriei precum și predicțiile pentru următoarea perioadă este prezentată în figura 4 [2]. Din figură se observă că economia Chinei o va depăși atât pe cea a SUA cât

și pe cea a Europei în 2020-2025 iar în anul 2040 economia Indiei va fi sensibil egală cu a celor două mari puteri actuale, SUA și Europa.

Resursele de materiale, în special cele strategice, și cele energetice joacă și vor juca un rol tot mai important în globalizare. Repartiția unor materiale cu rol strategic, cum ar fi cobaltul, nichelul, magneziul, plumbul, tungstenul etc. (esențiale pentru obținerea de oțeluri de înaltă performanță utilizate în special în industria de automobile), este în zone de risc politic sau militar. Acest aspect are o importanță crucială privind evoluția pe plan politic și militar pe termen mediu și lung a acestor regiuni. În tabelul 1 [2] sunt prezentate aceste minerale precum, și principalele domenii de utilizare a acestora. Așa cum se observă din coloana a doua a tabelului, principalele utilizări ale acestor minerale sunt exact în domeniile cheie de dezvoltare a principalelor țări industrializate: obținerea de oțeluri speciale utilizate în industria de automobile și aeronautică; industria nucleară; industria electronică etc. Totodată, din coloana a patra a tabelului, se observă că aceste minerale sunt localizate cu preponderență în zone instabile politic și militar ale planetei.

Organizațiile economice regionale cele mai importante la nivel global sunt prezentate în figura 5. Între acestea există o strânsă interdependență. Pentru a asigura schimburile dintre aceste regiuni, s-a dezvoltat o puternică infrastructură de comunicații, terestră, navală și aeriană, așa cum se vede în figura 5.

GLOBALIZAREA: ISTORIC ȘI TENDINȚE

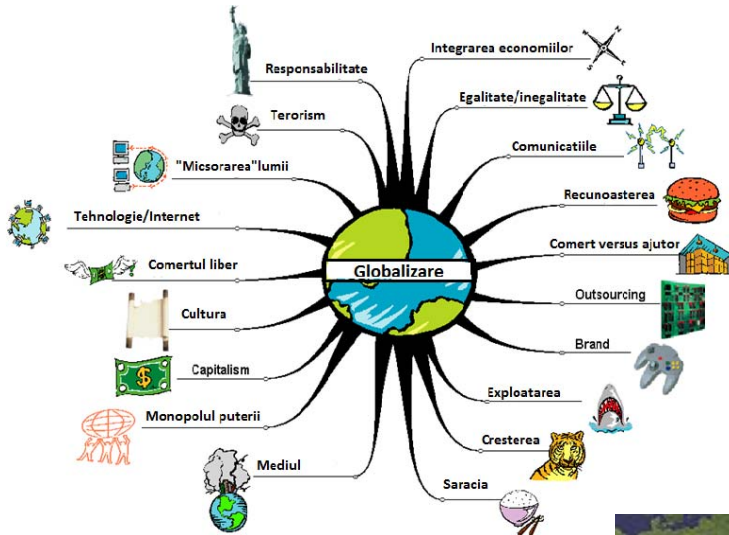

Fig. 1. Factorii de baza care influențează globalizarea.

Fig. 2. „Drumul mătășii”, primul exemplu istoric de globalizare.

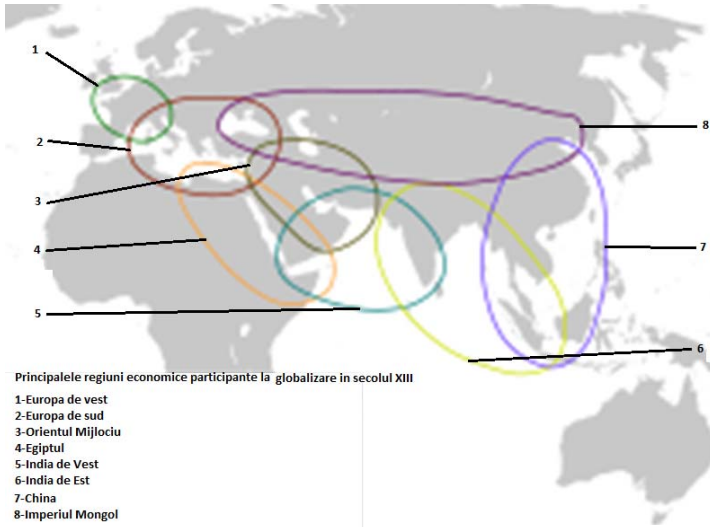
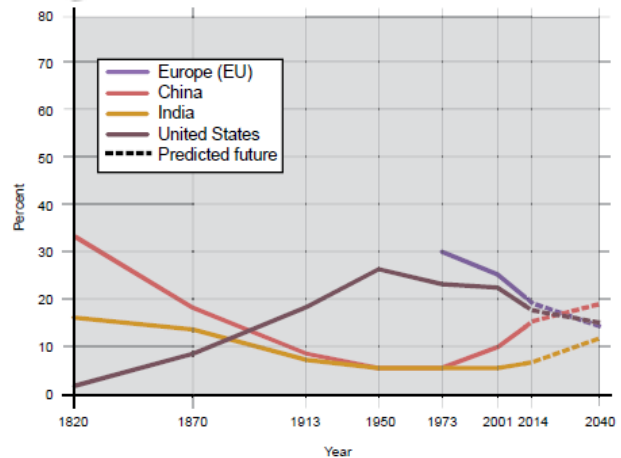

Fig 3. Principalele regiuni economice participante la globalizare în secolul XIII.

Fig. 4. Evoluția și predicția economiilor Europei, SUA, Chinei și Indiei [2].

Tabelul 1. Distribuția principalelor minerale în diferite regiuni ale globului

produs	utilizare de bază	producție anuală (tone Mn)	furnizori principali (% din producția mondială)	amenințări / riscuri
crom	aliaje de oțel	19,2	Africa de sud, India, Kazakhstan	-zăcămintele mari sunt rare -Africa de sud are producția și resursele cele mai mari
cobalt	oțel și aliaje speciale	0,059	RDC (37%), Canada, Australia	-RDC are producția și resursele cele mai mari; China domina producția de metal -surse alternative reprezintă produsele secundare ale costisitoarelor operații cu nichel
platină	extrageri, procese industriale	0,0002	Africa de sud (75%), Rusia	-zăcămintele mari sunt rare -Africa de sud are producția și resursele cele mai mari
antimoniu	produse de ignifugare, aliaje	0,174	China (86%), Africa de Sud, Tadjikistan, Bolivia	-piață dominată de China -mine de scară redusă
elemente rare	industria electronică	0,12	China	-China domină aprovizionarea, dar există zăcămintele în altă parte -întreruperea furnizării dacă cererea crește
titan	vopseluri, aliaje în industria aeronautică	6,1 conținut TiO ₂	Australia, Canada, Africa de sud, China	-noile procese de producere a titanului pot crește cererea și duce la epuizarea rezervelor existente
tungsten	instrumente de tăiat	0,074	China (83%)	-China domină resursele și producția; zăcămintele rare
uraniu	combustibil pentru centralele nucleare	0,046 U ₃ O ₈ echivalent	Canada, Australia, Kazakhstan, Niger	-creștere rapidă în generarea energiei nucleare, zăcămintele sunt dispersate
magneziu	aliaje de oțel	31,2	China, Gabon, Africa de sud, Brazilia, Australia	-Africa de sud are cele mai mari resurse, dar zăcămintele sunt dispersate uniform
cositor	suduri și aliaje speciale	0,25	China (98%), Indonezia	-piață dominată de China, dar zăcămintele însemnate și în altă parte

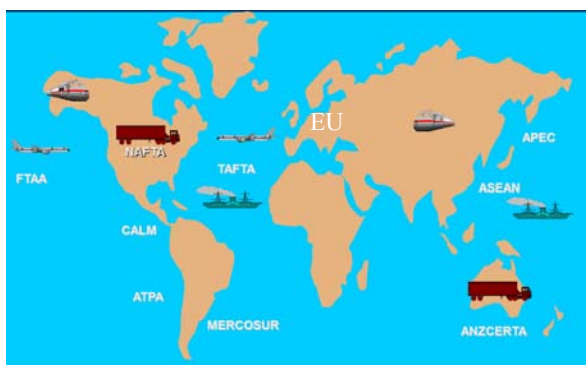

Fig. 5. Principalele organizații economice la nivel global.

În continuare va fi prezentat un exemplu de lanț de proces globalizat. Motorul principal al creșterii accentuate a globalizării proceselor de fabricație sau de distribuție este sistemul de comunicatii extins la scara planetară. Acest lucru, realizat prin intermediul internetului, permite conexiunea on-line, a tuturor elementelor lanțului de proces, indiferent de localizarea geografică a acestora. În figura 6 [3] este prezentat un lanț de proces, specific industriei de automobile, în care cumpărătorul comandă prin internet elementele specifice ale automobilului pe care dorește să-l cumpere (practic își personalizează automobilul). Toate informațiile sunt colectate la cartierul general al firmei constructoare de automobile care, mai departe, face comenzile elementelor specifice ale automobilului la furnizorii săi specializați (spre exemplu, furnizorul de CD playere, de sisteme GPS, de roți etc). Aceștia pot fi localizați în zone geografice diferite (de multe ori pe continente diferite). Componentele automobilului sunt transmise

la locația în care se ansamblează automobilul (care poate fi în altă locație decât cartierul general al firmei). Automobilele ansamblate se transportă la cel mai apropiat distribuitor al firmei de clientul care a făcut comanda.

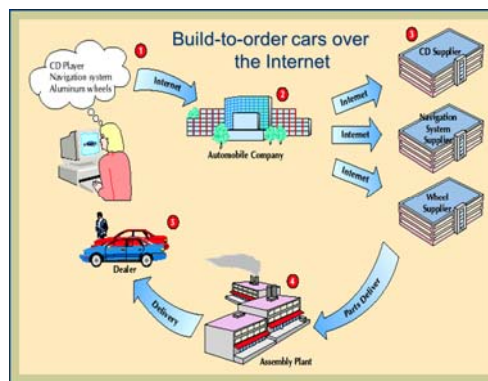

Fig. 6. Structura unui lanț de proces global specific industriei de automobile [3].

Notă. Lucrarea a fost elaborată în cadrul programului de studii doctorale POSDRU/107/1.5/S/78534.

BIBLIOGRAFIE

[1] M. McLuhan, *The Gutenberg Galaxy*, University of Toronto Press, Toronto, 1962 (tradusă în română la Editura Politică, București, 1975).
 [2] www.oica.net
 [3] R. Russell, B. W. Taylor, *Operations Management* (Chapter 3, Supply Chain Management), Wiley, New York, 2006.

Despre autori

Ing. **Raluca Francisca GALOS**

Universitatea Tehnică din Cluj Napoca

Doctorand la Universitatea Tehnică din Cluj Napoca. Absolventă a Facultății de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, secția Marketing. Advertising, de la planificare strategică la implementare .

Prof. dr. ing. **Laura BACALI**

Universitatea Tehnică din Cluj Napoca

Profesor la Departamentul de Management și Inginerie Economică, Facultatea de Construcții de Mașini. Absolventă a Institutului Politehnic Cluj-Napoca, Facultatea de Mecanică și a Universității Babeș-Bolyai, Facultatea de Științe Economice. Contribuții în: Promovarea marketingului în managementul românesc. Managementul marketingului ecologic. Sisteme informatice pentru management. Strategii de management și marketing pentru firme care protejează mediul inconjurător. Identificarea clienților și a cerințelor acestora.

Prof. dr. ing. **Dorel BANABIC**

Universitatea Tehnică din Cluj Napoca

Profesor la Universitatea Tehnică din Cluj Napoca. Membru corespondent al Academiei Române, Membru al Academiei Internaționale de Ingineria Productiei (CIRP). Președinte al Asociației Europene de Deformarea Materialelor (ESAFORM) (<http://users.utcluj.ro/~banabic/>). Contribuții în: Modelarea constitutivă a materialelor. Simularea proceselor de deformare plastică. Globalizarea în industria de automobile.